Lo Somatent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dillums 19 de Maig de 1902.

ANY XVII — NUM. 4.286

Redacció y Administració: Lliga Catalanista, Amargura, 1

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . „ 4—
Extranger y Ultramar. . . . . „ 8—
Anuncis, á preus convencionals

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.
Es de un agradable sabor y delicat perfúm.
FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

XAMPANY CATALUNYA
MIRÓ • Y • TARRAGÓ - REUS
Concours Egyptien de Produits Espagnols á Alexandrie. 1901 - 1902. Grand diploma d' honneur avec Medaille, pour Champagne extra carte d' or

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT
LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de **Cloro-anemia**, en irregularitat en la menstruació, mancada de gana y de forsas, vaig prescriureli l' **Aixarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas: **—Dr. Letamendi.**

Senyors Climent y Compañía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofría desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.-**Dr. Loriniz**, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent **SALUD**, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

GRAN DIPOSIT DE CARBURO DE CALS
Sens competencia possible per sa calitát extra superior, sense pols, producció máxima de gas y preu reduhit.
UNICH DEPOSITARI: **Eugeni Torroja y Argilaga**
Plassa de Sant Francesch, número 1 y Plassa de Prim, número 3.—REUS

¡¡INCREIBLE VERITAT!!

Unica y verdadera ocasió pera gastar be lo diner en regalos, quin valor supera sempre al que costa. Objectes d' or de lley garantisat (18 quilats) ab bonichs y explendents brillants, quimicament perfectes, de més valor, per son constant explendor y llimpiesa, que 'ls verdaders. Descomposició de llum, duresa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PESSETAS

se regalan al qui distingeixi aquets brillants Alaska dels llegitims. Gran Premi en la Exposició de Paris.

Anells pera cabeller, or brillant.	50	pessetas.
Idem pera idem (brillant molt gros).	100	»
Agulla, idem, idem.	25	»
Agulla, idem, idem. (brillant molt gros).	50	»
Anells pera senyora ó senyoreta, idem, id.	25	»
Arrecades (parell) pera senyoreta, idem, id.	25	»
Idem pera senyora, idem, idem.	50	»
Idem pera idem (brillant gros.	100	»
Idem pera noyas (verdader regalo).	25	»

S' envian franch de tot gasto per correu, en caixetas certificadas y declaradas mercancias; pera tot Espanya y illas.

No se servirá cap pedido que no vaiji acompanyat de son import en bitllets del Banch d' Espanya en, carta certificada ó valor declarat.

Se te d' enviar la mida de las anells, prenentla ab un fil al entorn del dit.

No 's fan descomptes: no 's concedeixen representacions, ni s' envian catalechs, dibuixos ni mostras.

A tot comprador que no 's conformi a' la mercancia se li retornará inmediatament son import.

Dirigirse al representant general y únich de la Societat «Oro y Brillantes», Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romana, 104 y 106, Milau (Italia).

DESDE MADRID

(De nostre redactor corresponsal.)

Una imprudencia.—Cosas d' en Sagasta.—Criteri conservador.

Cuan se feu públich qu' en Canalejas havía presentat la dimissió, no tingué, com es natural, altre remey qu' ocuparse de la cosa 'l seu diari, l' *Heraldo*. Y efectivament s' en ocupá ja en l' edició de provincias, que 's tira avans que la d' aqui.

En aquella edició deya l' orga del ministre d' Agricultura que 'ls "qui s' havian sotmés „á la darrera experiencia en condicions per „tot extrém desfavorables, no han de renun„ciar á la complerta realisació de llurs ideals, „y continuarán sent, units ó separats del Go„vern *y del partit lliberal* una esperansa y una „garantía."

Sembla que cap redactor deuría atrevirse á escriure 'ls mots qu' he subrallat, y que, llógicament, han d' atribuirse al qui encara es ministre. Donchs bé: l' edició de Madrid, que surt al vespre, omitía aquells mots, cambiantlos per altres de significació molt atenuada.

¿Qué havía passat durant las pocas horas que transcorren entre las duas edicions? Crech qu' ho endevinan los qui diuhen que 'l patrici d' en Montero Rios, jove relativament, després de deixarse emportar per la primera impresió d' ira y despit, fou aconsellat per algú que, vejenthi de més lluny, li feu notar

sa imprudencia, y 'l partit qu' en Moret podría treure, y treuría sens dubte, d' aquellas declaracions tan categòricas.

Si algún verdader trevallador de Manresa s' ha fet y 's fa encara, il-lusions respecte á la formalitat d' aquest altre redemptor de l' obrer, estudii la llissò que enclouhen los cambis de front de l' *Heraldo*, y veurà que tots aquestos homes coneguts de la mal nomenada política, tots, passan pel demunt de l' interés del poble, y fins per sobre de la propia serietat, la conveniencia de dar temps al temps, per no baixar grahons. Dels que conech, afiliats als dos partits del torn, ben segur no n' hi ha cap que 's resigni á sacrificar lo qu' ells ne diuhen "pervindre polítich" en bé de la patria, ni sisquera del bon nom personal, que tots estimém tant.

***

S' ha celebrat lo darrer Consell de la Regencia, y en aquest Consell en Sagasta ha tingut lo pensament felís de descriure 's, perque, ara naltres, y l' Historia després, li poguém fer justicia.

Gran part, la més important, del discurs presidencial en aquell acte solemne, es una manifestació rotunda d' adhesió personal á la dinastía, que no deixa de fer gracia als qui tenim més de cuaranta anys y la memoria en bon estat.

¡Ab quin orgull feya constar lo revolucionari d' altre temps qu' ell havía escrit los capitols primer y darrer de la Regencia! ¡Ab quina habilitat de cortesà insistía en que 'l jovenet rey heretava las virtuts de sa mare! ¡Ab quina diplomàtica modestia, dedicava contadíssimas paraulas als erros que, *com tots los homes*, havía comés desde 'l govern!

De la pérdua d' un mon, qu' entre sas mans s' ha escorregut; de las tempestats produhidas pels vents qu' ell ha desencadenat, ó deixat desencadenar, res. De l' endarreriment intelectual dels espanyols, que tan poch ha fet per corretgir, res. De las ensenyansas que 'l nou rey deurá tenir á la vista, res.

Això no interessa an en Sagasta. Vell com es, desitjós com hauría d' estar de fer esmena, per petita que fos, d' una historia tan llarga y dolenta com la seva, no se li ha ocurregut altra cosa que mostrar agrahiment á una senyora y á una familia. Los espanyols que l' han ajudat á enlayrarse, los que l' han aplaudit ó tolerat, no son per ell dignes de tota atenció.

Pera coronar l' obra y posar al discurs apropiat acabament faltava sols retreure aquell descobriment maravellós de que à Espanya no hi ha regions, sino provincias. Aixís lo representant d' aqueixa dinastia,—à la cual ha servit tan malament, per més que diga lo contrari—hauría guardat d' ell un record que podría contribuhir á la liquidació definitiva per en Sagasta preparada. Aixís hauría sigut del tot consecuent, al acabar, ab lo sistema de las inconsecuencias perdurables, si això es un sistema, y si es ó ha sigut capás de seguirne algún l' home del *laissez faire, laissez passer*.

Hi havia qui esperava grans cosas d' aquell discurs, un dels primers qu' escoltava 'l fill d' Alfonso XII. Los qui ho esperavan haurían rebut un altre desengany. Los morts, los qui acompanyavan á don Práxedes cuan deya de la casa dels Borbons atrocitats, farán desde llurs tombas comentaris que no dech ni vull fer. Tu, llegidor, feslos. Es tot lo que mereix lo darrer discurs del darrer President de la Regencia.

***

Ben diferenta de las mitjas tintas qu' ha senyalat en alguns punts del malhaurat discurs, es, per lo clara, la teoria que sosté *La Epoca* respecte al punt y hora en que comensá á ser rey l' Alfonso XIII.

Paraulas del diari que representa al partit d' en Silvela: "la regencia no 's prolonga fins „à la ceremonia de la "jura„ sino que termi„na, per ministeri de la lley, tan aviat com „S. M. lo rey entra en la major edat".

Això no vol dir si no que 'l sobirá no necessita' pera serho, prometre complir y fer complir las lleys del Regne. Ja sé que 'ls polítichs de moda dirán que no es lo mateix la sobiranía *in potentia* y *in actu*; pero crech que la gent no té obligació de fer aquestas distincions propias d' un casuista mellor que d' un jurisconsult. Crech que, si comparém aquest modo de veure ab lo que fou sempre costúm y lley dins los dominis de l' antiga Corona d' Aragó, 's veurá d' un tros lluny la diferencia de pensar d' aquell poble y d' aquesta gent que fa la desgracia d' Espanya.

Vull deixar de banda l' influencia qu' en lo que diu lo diari puga tindre l' afany de ferse agradable al nou monarca. Ab tot y això, l' afirmació transcrita traduheix fidelment una línia de conducta, un plan, ab lo cual, per diferent camí, 's busca lo mateix qu' ha buscat en Sagasta ab son discurs: ser amich del rey.

Tots, lo partit conservador y 'l lliberal, y 'ls amos de l' un y de l' altre, cercan ab preferencia, ab molta preferencia, lo favor dels hostes del Palau real. Del poble se 'n recordan cuan los hi sembla convenient: cuan se tracta de vessar la sang per la defensa d' interessos migrats, cuan creuhen precís llensar cabassos d' or per fer surar personas y no ideyas. Alashoras si, alashoras se recordan de que hi ha un poble espanyol. Mes, pera governar, pera seguir malmenant y malmetent l' actualitat y l' esdevenidor d'est poble, pera res contan ab ell. L' un y l' altre, los dos partits qu' explotan al pays, valentse de paraulas diferentas, persegueixen igual objecte, y 'l crucifican á porfia. Es en vá que pretengan fer entendre lo contrari. Ningú que pensi 'ls ha de creure.

Lo que dich jo ho demostrá fa pochs dias, en Sagasta al Consell.

Ho ha demostrat després en Silvela á *La Epoca*.

B. SANTOS.

15 Maig.

MOSSÉN VERDAGUER

Los metges que visitan à mossén Jascinto Verdaguer, varen redactar avans d' anit lo següent parte:

"Pera satisfer los desitjos del malalt, ha sigut acordat lo traslado del mateix á la "Villa Juana„ de Vallvidiera, arreglada convenientment pera que pugui servir de sanatori provisional.

En conseqüencia, avuy s' haurá fet lo traslado del ilustre malalt al esmentat punt.

Mossén Cinto ha soportat molt bé aquet petit viatge que ha fet en cotxe, acompanyat dels facultatius, trobantse ja instalat á n' aquella finca, propietat del senyor Miralles, la qual ha sigut arreglada convenient segons las indicacions dels metges y proveída de totas las comoditats pera fer més agradable al eminent poeta la seva estada en la mateixa.

Celebrarém que mossén Verdaguer recobri ben aviat la seva preciosa salut.

L' ATENTAT CONTRA 'L REY

Poch després d' haver surtit del Palau la regia comitiva arribá al Congrès la noticia de que S. M. lo rey había sigut objecte d' un atentat.

No hi ha que dir que 'l rumor produhí á la Cambra inmensa ansietat y emoció vivíssima.

Procurarem averiguar la veritat del rumor, y segons sembla, lo succehit és com segueix:

Al moment en que sortía del Palau la carrossa tirada per vuit caballs blanchs á la grant dumont, á la que hi anaban S. M. lo rey, S. M. la reyna y S. A. l' infanta María Teresa, un home jove s' abalansá violentment cap al carruatje, trencant la fila de guardias y de tropa que formaba carrera entre la massa del públich y 'l espay reservat al tránsit de la comitiva.

Aqueix home sigué detingut á l' acte. Tots los presents no duptaren de que 's tractaba d' un criminal que volía atentar contra la vida de las reals personas. La indignació dels que així jutjaban descarregá en pluja de cops sobre 'l detingut.

La marxa de la comitiva no sufrí per això, cap entorpiment.

Lo suposat criminal fou conduhit al cos de guardia del Palau. Allí se 'l registrá, trobántseli en una butxaca unas estisoras grosas y una curta cantitat en metálich.

Digué anomenarse Joseph Crevillent Puch y ser natural d' Archena.

Lo llenguatge d' aquest home sembla lo de un boig. Digué que portava una cartera ab versos dedicats á la infanta donya Isabel; aquesta cartera no fou trobada á las butxacas del detingut. Afegí que estava enamorat de la reina, cual ma solicitaba y preferí altres extravagancias semblants.

La impressió que determinan aquestas primeras noticias son de que 's tracta d' un dement.

Sembla que Crevillent tirá á la carroza real un paper escrit que no arribá á mans del rey, sino que caygué á terra y fou recullit per la policia.

En aquest paper Crevillent demana al rey la ma de la infanta Maria Teresa, com gracia ó mercé de la coronació.

Los cops que rebé lo detingut li prodhiren feridas al cap y contusions en diferentas parts del cos.

Será entregat al jutjat militar.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Pere Celestí
Sant de demá.—S. Baldiri

Surt lo SOL á las 4 h. y m. 37 y 's pon á las 7 h. 13 m.; surt la LLUNA á las 4 h. 37 m. y 's pon á las 2 h. y 56 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

CRONICA

Ahir los nuvols nos magaren ab tota sa extensitat l' espay de nostre cel fins á darrera hora del matí, resultant un dia tristoy. Fins lo temps s' associa al estat d' ánim de las personas que vivim en un pays com es avuy lo nostre.

—

Ab extraordinaria animació se celebraren ahir vespre los balls anunciats anteriorment, en las societats recreativas "El Alba„ "La Palma„ y "Le Trianón.„

—

Foren ja en regular nombre las personas que ahir ja 's trasladaren als masets ab intenció de passar al camp, com es costúm en nostra ciutat, las festas de la Pascua.

Ayuy, si 'l temps no empitjora, serán segurament en crescut número las que surtin al camp.

—

De *La Veritat*, de Manresa:

"Gran part de las cullitas de Sant Jaume y Monistrol de Noya, Gelida, La Vid, Piera y altres poblets del voltant s' haurán perdut, encara que no 's pot precisar la extensió del dany.

„En las fincas de can Cardús y can Gallego los efectes dels canons contra las pedregadas s' han posat de manifest, puig per efecte dels drets d' aquells, s' han salvat de la pedra las cullitas de ditas fincas, mentres que las dels voltants s' han perdut."

—

La Federadiò dels Coros den Clavé 'ns prega que fem constar que no es dita entitat, ni cap de las adheridas á la mateixa, que han fet gestions pera anar á Madrid.

—

Los catalanistas condempnats en Consell de guerra, senyors Mariné, Sal y Riera, son visitats cada dia, per numerosos amichs y companys y per representants de la majoria de las entitats y periódichs catalanistas de Barcelona.

—

L' Ajuntament de Manresa, que presideix de R. O. lo republicá senyor Fius, ha acordat, per unanimitat, declarar fill adoptiu de la ciutat al ministre dimisionari senyor Canalejas. Per unanimitat dels sis regidors republicans-socialistas, únichs que hi havia á la sessió, perque 'ls demés regidors varen retirarse.

—

Han sigut nomenats per l' Ilustrissim senyor Rector de la Universitat de Barcelona, mestres interins de las Escolas públicas de Santas Creus, agregat de Aiguamurcia, de Secuita y Solivella, ab lo sou anyal de 412'50 pessetas, don Adriá Rabadá Ainé, sustitut, don Joan Baptista Tarrida Asens y donya Teresa Colom y Fábregas, respectivament.

—

En virtut de lo disposat per Real ordre de 16 del corrent, la Direcció general d' Obras públicas ha senyalat lo dia 12 del próxim mes de juny, á las onze, pera l' adjudicació en pública subas de acopis pera reparació dels sis primers kilómetres de la carretera de Reus á Montblanch, quin pressupost de contracta es de 27.321 pessetas 5 céntims.

La subasta se celebrará en los termes previnguts per l' instrucció de 11 de setembre de 1896, á Madrid, ans la Direcció general d' Obras públicas, trobantse de manifest, pera coneixement del públich, lo pressupost, condicions y plans corresponents, en dit ministeri y en lo Gobern civil d' aquesta provincia.

ANUNCIS PARTICULARS

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA
DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

MÁQUINAS PERA SULFATAR

L' acreditat lampista d' aquesta ciutat don Francisco Mata 'ns suplica fem constar que las renombradas máquinas de sulfatar sistema **Pamies**, que ab tan d' exit emplean los pajesos pera sulfatar las vinyas, foren inventadas en son taller, en quin treballava son autor y que desde la mort d' aquest las ha seguit construint lo senyor Mata en sa casa **Arrabal de Santa Agna, número 47, lampistería;** resultant ser lo verdader antich constructor de las acreditadas **máquinas pera sulfatar sistema Pamies.**

Se componen tota classe de máquinas pera sulfatar y 's cambian per las de sistema **Pamies.**

Arrabal de Santa Agna, 47, Lampistería.

IMP. CARRERAS Y VILA.

BOTELLERIA MODELO
"EL PANADÉS"
LLOVERA 37.
Se expenen vins y licors de totas classes y á domicili. Preus sens competencia y classes inmillorables. Autenticitat de marcas.

LO SOMATENT

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimars 20 de Maig de 1902.

Suplement al núm. 4.286

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	4 —
Extranger y Ultramar.	8 —

Anuncis, á preus convencionals

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.
Es de un agradable sabor y delicat perfúm.
FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

LA MEVA DOMINICAL

Senyémnos: sí, senyémnos primerament, que 'l camí es relliscós.

En Gay (D. Pere Nolasch) l' altre dia, el día 11 del més que sóm, li va escaurer be escriure un kilometrich article cantant á la Patria y com á la Patria, en aquestos temps es moda barrejahi el catalanisme pera escarnirnos y befarnos, sapiguent que estém lligats de mans pera la defensa, éll, el Sr. Gay, sense escrupuls, ens califica de covarts.

Lo va sublevar que 'l President dels *Jochs Florals* aconsellés prudencia perque podían correr perill las donas y nens que 's trobavan en la sala de Llotja: els seus sentiments humanitaris se consideran ferits en que s' aconsellés als assistents als *Jochs Florals* ordre y serenitat. ¡Se coneix que no hi tenía á cap sér estimat en aquella sala!

Pero no anem tant depressa.

Comensa 'l seu article 'l bon senyor, fent constar que encara no se li han aixugat las llágrimas que li feu brollar la mort del ilustre Doctor Robert (q. a. c. s.) aixo ho diu desde 'l *Diaro de Reus* quina publicació de cullita propia res digué del may proa plorat patrici y segueix després d' aquellas llágrimas de cocodrilo, que no vol esbrinar si 'ls organisadors dels *Jochs Florals* ab bona ó dolenta intenció adornaren la sala ab banderas catalanas sens la d' Espanya, y es que la vellesa, aquesta vegada per conveniencia, li ha fet perdre la memoria de que la sala estava adornada enguany igual que 'ls anteriors: y no ho vol recordar com estava els demés anys, perque aixís no tindria motiu pera fer ostentació del seu patriotisme y del seu valor.

Perque jo no sé si ho haurán llegit; pero per si ó per nó, sapigan que éll diu lo que pensa y sent sense por els maussers. Y després se dirá que no s'n ven de valor!

Y es natural que no'n tingui de por, si sempre's decanta del costat dels que manan! Ahir era lliberal, y silvelista, avuy es tetuanista y sagastí, y'l seu valor y la seva honradesa, no li priva que hagi demanat per caritat al *Diario de Reus* quin inspirador no ha sentit del llavis del senyor Gay lo que nosaltrés en certs discursos arrans d'eleccions, que li admetés los seus escrits.

Mes fins sapiguent el senyor Roig lo que n'ha dit el senyor Gay, també li donaria la hospitalitat que are li dispensa, mentres los seus escrits sigan dirigits contra els enemichs del primer: serveix, sense adonarsen d'instrument, y es sensible que á la seva edat no ho conegui, á no ser que sigui veritat l'axioma de que l'home es dos voltes nen, en els primers y darrers anys de la seva vida.

Y vegis quina trassa hem tingut d'allunyarnos del tema Patria y burlar la emboscada que se'ns havia preparat, perque res de lo restant del article se pot contestar sense garantías. Això ho sab millor el senyor Gay que nosaltres mateixos, mes aixís com nosaltres ens adaturém, y al enemich el combatém quan pot defensarse, ni ha que obran tot al enrevés.

Ja arribará'l día, si Deu vol, que li esplicarém pa á pá lo ocorregut als Jochs Florals y veurá tota la felicitat del enllás d'Aragó ab Castella.

X. Y. Z.

L' INDULT ALS CATALANISTAS

Las gestions fetas á Madrid pels diputats catalanistas á favor dels nostres companys condempnats pels consells de guerra de Barcelona, en Mariné y Sal, per lo ocorregut á Llotja la diada en que tenía de celebrarshi 'ls Jochs Florals d' enguany y á n' en Riera per un article de la *Nació Catalana* y pel processat á n' Enrich Prat de la Riba director de *La Veu de Catalunya,* sembla que haurán donat els falaguers resultats que tothom esperava: lo perdó dels tres primers y 'l sobressehiment de la causa que se segueix al últim.

Això sería en altre temps, motiu de satisfacció y alegría pera nosaltres y si avuy no ho es, es perque trobantnos baix la pressió d' un estat de guerra, de la mateixa manera que ofegaren en nostres llavis los crits d' indignació que las condempnas ens arrencaren de lo més profón del cor, també hi hem d' ofegar las paraulas de satisfacció y alegría que la *gracia* concedida á nostres companys de causa, ens podría fer sortir, puig tant las primeras com las segonas ens portarían á una serie de consideracions, que tal vegada no á tothom satisfarían.

Callém, donchs; y esperém que la absolució y sobressehiment, que deduhim nosaltres del contingut del Real Decret d' indult, se confirmi tal com prejutjém y arribi la llibertat d' aquells dignes y estimats companys.

Y esperém més encara: esperém que inaugurat ja lo Regnat d' Alfonso XIII, vingui també l' Real Decret aixecant la suspensió de garantías, única manera de que S. M. el Rey, sápiga com pensa y vol obrar Catalunya.

CRONICA

Ahir en lo tren que arriba de Tarragona á dos quarts de dugas de la tarde va venir lo Vicari general de Mallorca l' eminent filólech mallorquí doctor Antoni M.ª Alcover. De Tarragona van acompanyarlo 'l nostre company President de la Associació de Tarragona, lo geolech doctor Agustí M.ª Gibert, l' ex-alcalde senyor Ixart y 'l senyor Oliva, Secretari de l' Associació. A l' Estació l' esperavan ja 'ls senyors Reverent Joan Bataña y Borrás de March, corresponsals en aquesta ciutat de la grandiosa obra del Diccionari de la llengua catalana, y varis particulars.

Tots junts, seguidament, van dirigirse á l' Ermita de Misericordia, ahont van poguer admirar tot lo que de bó que tanca aquell Santuari.

Després se trasladaren á la Iglesia de San Pere inspeccionant detingudament l' arquitectura d' aquell temple, aixís com los tresors, custodia d' istil plateresch ben definit y l' urna de plata que serveix de sagrari del monument donatiu de la senyora Marquesa de Tamarit, y 'ls candelabros de poblet de cedra ab motlluras de plata daurada. Van visitar també 'l sepulcre dels marquesos de Tamarit admirant especialment l' estil barroch tan pur de la capella del Santíssím.

Després se trasladaren al Mas Musseu de don Ferrán de Miró, admirant las preciositats que dit senyor té allí acumuladas en joyas, orfebrería, cerámica, pintura, relleus, vanos, etc., que 'n fan d' aquella casa un Musseu notabilíssim.

En lo tren de dos quarts de vuit los senyors Gibert, Ixart y Oliva s' entornaren á Tarragona, y 'l doctor Alcover junt ab los amichs d' aquesta ciutat se trasladaren á la Lliga organisant allí pera avuy al vespre una conferencia en la que 's parlará de la formació d' aquesta obra monumental que ab tanta fé ha emprés l' eminent doctor Alcover.

Per las noticias que tením es de creure que la concurrencia á la sessió d' avuy será extraordinaria, donchs no 's mereix menos d' importancia del Diccionari y l' esfors que fa contínuament la Lliga pera contribuir á tot lo que dona patina d' ilustració á la nostre ciutat.

—

Avuy han passat per aquesta ciutat ab l' Expréss de Madrid los Diputats catalanistas senyors Domenech y Torres.

Com lo viatje dels distingits Diputats no l' anunciava ahir la prempsa de la nit de Barcelona, ni se 'n tenia noticia aquí, á la estació no hi aná cap de nostres companys apesar del interés que tenían en ser los primers en felicitarlos per l' éxit obtingut en sas gestions.

Demá ab l' expréss passará 'l senyor Rusenyol (don Albert) també Diputat Catalanista á qui no duptém anirá á esperar un bon estol de nostres companys.

—

Després de llarga y dolorosa malaltía ha pujat al cel á la edat de cinch anys l' hermós nen Joseph Casagualda y Padró, fill de nostre amich particular l'Alcalde d'aquesta ciutat don Joseph Casagualda.

L'acte de conduir al cementiri 'l cadaver s'ha verificat aquest dematí ab assistencia de nombrosissimas personas.

Enviem als desconsolats pares del infortunat nen lo testimoni de nostre sentit condol, desitjantloshi al ensemps cristiana resignació.

—

Malgrat lo día ventós que regná foren en crescut número las personas que ahir surtiren á passar lo día al camp.

—

A consecuencia del fort vent regnant aquets días, es molt considerable la cantitat de garrofas que s'han despres del arbre productor.

En algunas propietats menos abrigadas, lo vent fins ha arribat á arrencar alguns arbres.

—

Un de nostres vehins á qui preocupa l' estat precari de las caixas Municipals ens pregunta si 'ns sería facil enterarnos de lo que recauda la Administració de Consums pel concepte del vi, exceptuant lo que paga lo vi foraster.

Com ens sebla que la pregunta porta cua, procurarém demanar una nota al Sr. Administrador pera complaure al curiós vehí.

—

Lo vinent dissapte obrirá de nou las portas al públich lo *Teatro Circo*, actuanthi la companyía comich-dramatica que dirigueix el actor Sr. García y Ortega, que segons els programas es el Director del Teatre de la Comedia de Madríd.

IMP. CARRERAS Y VILA.

Angelo Costanzi

Diputació, 435, etl. Barcl.ª

MILAGROSOS CONFITS

ó injecciò antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fluix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", cossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica ó herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antòn Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Maig directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnifich y rápit vapor francés

FRANCE

LÍNEA PERA 'L BRASIL

Sortirá de Barcelona lo dia 5 de Maig pera Río Janeiro y Santos, lo grandiós y acreditat vapor francés

NIVERNAIS

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyía., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

MOTORS Á GAS "CROSSLEY,,

Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-11, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisém al comprador un consúm de

700 litros gas per caball hora

pera motors inferiors á 5 caballs, y

600 litros gas per caball hora

pera motors superiors á 5 caballs.

Pera motors eléctrichs lo consúm es de

850 á 900 watts per caball hora

Abans que compréu motors pera vostras industrias, examineu be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas inferiors á 5 caballs, y

12 céntims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que 's gasta empleant motors eléctrichs.

Per lo tant, val la pena, encar que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part están las ventatjas.

VENTA Á PLASSOS Y AL CONTAT

PERA REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJIUSE, Á REUS AL

GAS REUSENSE

Senyors Cornet García y Companyia.—Plassa de la Llibertat

los cuals s' encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa.

GARANTISEM LO CONSÚM ABANS DIT

JULIUS G. NEVILLE.-11, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONS Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d' energia á gran distancia.

Instalació completa de centrals. Illuminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catàlachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona **Andreu Caixal.**—REUS.

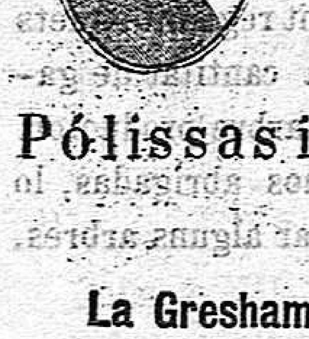

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALIATNE

Companyía inglesa

de segurs contra incendis, explosións y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.